

NATJECANJE IZ VJERONAUKA – VJERONAUČNA OLIMPIJADA

ŠKOLSKA RAZINA

RJEŠENJA TESTA

SREDNJA ŠKOLA – TROGODIŠNJI PROGRAM

U _____ 19. veljače 2025.

ZADATCI DA – NE

Zaokruži DA ako je tvrdnja točna, odnosno NE ako je tvrdnja netočna.

1. Naziv *najdraži sin* uobičajeni je izraz koji su pape upućivali vladarima.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 14)

1	
---	--

2. Dmitar Zvonimir podupirao je reformnu politiku pape Grgura VII.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 15)

1	
---	--

3. Naslov **dux Croatorum** znači kralj Hrvata.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (knez Hrvata; str. 21)

1	
---	--

4. S imenom kralja Tomislava otkriven je samo jedan epigrafički spomenik.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (ni jedan; str. 21)

1	
---	--

5. Splitska nadbiskupija na II. splitskom saboru postala je metropolitanska Crkva u čitavoj Hrvatskoj.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 25)

1	
---	--

6. Kostí se sv. Dujma prema zaključku I. splitskoga sabora nalaze u Solinu.

DA NE

Točan odgovor: **NE** (u Splitu; str. 25)

1	
---	--

7. Prema legendi Tomislav je okrunjen za kralja na Duvanjskome polju.

DA NE

Točan odgovor: **DA** (str. 28)

1	
---	--

8. Konstantin Porfirogent svoje djelo *O upravljanju Carstvom* namijenio je sinu Romanu kao priručnik za upravljanje.

DA

NE

Točan odgovor: **DA** (str. 29)

1	
---	--

9. Aspalaton je strani naziv za grad Split.

DA

NE

Točan odgovor: **DA** (str. 30)

1	
---	--

10. Ratne pobjede kralja Tomislava protiv Mađara i Bugara pokazuju da je vojna moć Hrvatske u to vrijeme bila snažna.

DA

NE

Točan odgovor: **DA** (str. 31)

1	
---	--

11. Poznata hrvatsko-bugarska bitka odigrala se 27. svibnja 925. godine.

DA

NE

Točan odgovor: **NE** (926. ili 927. godine; str. 31)

1	
---	--

12. Najdulju i najrazvedeniju granicu Hrvatska je imala prema Bizantskoj Dalmaciji.

DA

NE

Točan odgovor: **DA** (str. 38)

1	
---	--

13. Na Bašćanskoj ploči prvi je put zabilježen naslov jednoga hrvatskog vladara na hrvatskome jeziku.

DA

NE

Točan odgovor: **DA** (str. 51)

1	
---	--

ZADATCI VIŠESTRUKOG IZBORA

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora (a, b, c) **samo je jedan** odgovor točan. **Zaokruži** slovo ispred točnoga odgovora.

14. Kako se zove vladar kojemu je papa Ivan VIII. priznao zemaljsku vlast nad cijelom Hrvatskom?

- a) Branimir
- b) Domagoj
- c) Tomislav

a) Branimir, str. 14

1	
---	--

15. Kako se zove knez Humljana koji se spominje u pismu pape Ivana X.?

- a) Domagoj
- b) Mihajlo
- c) Svetopluk

b) Mihajlo, str. 14, 24 – 25, 47 – 48

1	
---	--

16. Kako se zove papa koji je potvrdio zaključke II. splitskog sabora?

- a) Hadrijan II.
- b) Lav VI.
- c) Nikola II.

b) Lav VI., str. 15 i 25

1	
---	--

17. Kako se zove grad u kojem je kralj Dmitar Zvonimir uveden u upravu kraljevstava Hrvatske i Dalmacije?

- a) Knin
- b) Nin
- c) Solin

c) Solin, str. 15

1	
---	--

18. Kako se naziva liturgija koja je bila zabranjena 1061. godine?

- a) rimska
- b) bizantska
- c) crkvenoslavenska

c) crkvenoslavenska, str. 16

1	
---	--

19. Kako se zove papa u čijim se pismima Tomislav prvi put pojavljuje s naslovom kralja?

- a) Ivan VIII.
- b) Ivan X.
- c) Ivan XII.

b) Ivan X., str. 23

1	
---	--

20. Koliko je zaključaka doneseno na I. splitskom saboru?

- a) 15
- b) 20
- c) 25

a) 15, str. 24 i 67

1	
---	--

21. Kako se zove djelo čiji je osnovni sadržaj katalog gotsko-slavenskih vladara od V. do kraja XII. stoljeća?

- a) *Ljetopis popa Dukljanina*
- b) *O upravljanju Carstvom*
- c) *Povijest prošlih vremena*

a) Ljetopis popa Dukljanina, str. 27

1	
---	--

22. U kojoj je godini svojega kraljevanja umro kralj Tomislav?

- a) u 11.
- b) u 13.
- c) u 15.

b) u 13., str. 28

1	
---	--

23. Koju se od navedenih osoba još naziva carem piscem?

- a) Bazilije I.
- b) Izak I. Komnen
- c) Konstantin Porfirogenet

c) Konstantin Porfirogenet, str. 29

1	
---	--

24. Kako se zove grad u kojemu se nalazi crkva Sv. Trojice (danas sv. Donata)?

- a) Kotor
- b) Trogir
- c) Zadar

c) Zadar, str. 30

1	
---	--

25. Kako se još zove Neretvanska kneževina?

- a) Dalmacija
- b) Paganija
- c) Travunija

b) Paganija, str. 38

1	
---	--

26. Kako se zove grad koji je bio metropola Bizantske Dalmacije?

- a) Split
- b) Trogir
- c) Zadar

c) Zadar, str. 38–39

1	
---	--

27. Koliko je prema procjenama povjesničara Hrvatska imala profesionalnih vojnika u ranome srednjem vijeku?

- a) 2500
- b) 25 000
- c) 250 000

a) 2500, str. 45

1	
---	--

28. Kojim se od navedenih naslova papa Lav VI. koristi za Tomislava na II. splitskom saboru?

- a) rex
- b) dux
- c) princeps

c) princeps, str. 50

1	
---	--

29. Koja je od navedenih osoba Stjepanu Držislavu podijelila kraljevske insignije?

- a) bizantski car
- b) papin poslanik
- c) splitski nadbiskup

a) bizantski car, str. 51

1	
---	--

ZADATCI KRATOG ODGOVORA

U sljedećim zadacima odgovori kratkim odgovorom (**riječju** ili s **nekoliko riječi**).

30. U kojemu stoljeću Hrvati zauzimaju prostor između Drave i Jadrana?

(**7. stoljeće, u 7. stoljeću**; str. 13)

2	
---	--

31. Kako se zove opat kojega je papa Ivan IV. Dalmatinac poslao u Dalmaciju i Istru?

(**Martin**; str. 13)

2	
---	--

32. Kako se zove autor *Salonitanske povijesti* (*Historia Salonitana*)?

(**Toma Arhiđakon, Splitsanin Toma Arhiđakon**; str. 22, 26 i 60)

2	
---	--

33. Koje se godine hrvatski vladar Tomislav prvi put pojavljuje s naslovom kralja?

(**925.**; str. 23 i 26)

2	
---	--

34. Kako se naziva jezik koji u svojem pismu prigodom Splitskoga sabora papa Ivan X. preporuča da se u njemu poučavaju mladi?

_____
(latinski jezik, latinski; str. 24)

2	
---	--

35. Kako se naziva biskupija ukinuta na II. splitskom saboru?

_____
(Ninska biskupija, Ninska; str. 25)

2	
---	--

36. Kako se zove splitski nadbiskup kojemu je prigodom II. splitskog sabora dodijeljen palij?

_____
(Ivan; str. 25)

2	
---	--

37. Kako se zove bugarski vladar kojega je hrvatska vojska porazila tijekom hrvatsko-bugarske bitke?

_____
(Simeon, car Simeon, Simeon I., car Simeon I.; str. 32 – 33, 37 i 42)

2	
---	--

38. Kako se zove osoba koja je 925. godine sazvala I. splitski sabor?

_____
(Tomislav, kralj Tomislav; str. 46)

2	
---	--

39. Kako se zove prvi nasljednik kralja Tomislava?

_____
(Trpimir II.; str. 50)

2	
---	--

40. Kako se zove majka kralja Stjepana Držislava?

_____
(Jelena, kraljica Jelena; str. 51)

2	
---	--

IZBACITE JEDNOG (1) ULJEZA

Zaokruživanjem slova ispred odgovora izbacite jednog (1) uljeza.

41. Prije dolaska Hrvata na prostoru između Drave i Jadrana bili su:

- a) Avari
- b) Huni
- c) Saraceni
- d) Vandali

c) Saraceni, str. 13

1	
---	--

42. Među ilirske svetce i mučenike ubrajaju se:

- a) Dioklecijan
- b) Mavro
- c) Staš
- d) Venancije

a) Dioklecijan, str. 13

1	
---	--

43. Opat Gebizon uveo je kralja Dmitra Zvonimira u upravu kraljevstava Hrvatske i Dalmacije davanjem:

- a) krune
- b) plašta
- c) zastave
- d) žezla

b) plašta, str. 15

1	
---	--

44. Tomislav se kao hrvatski vladar spominje u:

- a) *Historia Salonitana*
- b) *Ljetopisu popa Dukljanina*
- c) *O upravljanju Carstvom*
- d) pismima i aktima splitskih crkvenih sabora

c) O upravljanju Carstvom, str. 21 i 44

1	
---	--

45. Nakon ukidanja Ninske biskupije biskup Grgur trebao se premjestiti u jednu od triju starih biskupija:

- a) Delminijsku
- b) Dubrovačku
- c) Sisačku
- d) Skradinsku

b) Dubrovačku, str. 25 i 72

1	
---	--

46. U sadržaju *Ljetopisa popa Dukljanina* spominje se:

- a) Bijela i Crvena Hrvatska
- b) kralj Svetopelek
- c) legenda o osnutku Salone
- d) sabor u ravnici Dalme

c) legenda o osnutku Salone, str. 27

1	
---	--

47. Velikomoravska država obuhvaćala je rubne dijelove:

- a) Bugarske
- b) Mađarske
- c) Njemačke
- d) Poljske

a) Bugarske, str. 37

1	
---	--

48. Konstantin VII. Porfirogenet navodi tri hrvatske županije kojima upravlja ban:

- a) Bribirsku
- b) Gacku
- c) Krbavsku
- d) Ličku

a) Bribirsku, str. 39 – 40

1	
---	--

49. Središte Hrvatske u ranome srednjem vijeku nalazilo se u trokutu triju gradova:

- a) Knin
- b) Nin
- c) Solin
- d) Zadar

d) Zadar, str. 40

1	
---	--

ZADATCI KRATKIH ODGOVORA UZ POLAZNI SADRŽAJ

U sljedećim zadacima na temelju **polaznoga sadržaja** (teksta, slikovnoga priloga ili zemljovida) odgovori na postavljena pitanja **kratkim odgovorom** (riječju ili s nekoliko riječi).

50. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na pitanja.

A) Kako se naziva događaj prikazan na slikovnome prilogu?

_____
(**dolazak Hrvata**; str. 29)

2	
---	--

B) Kako se zove autor slike prikazane na slikovnome prilogu?

_____
(**Celestin Medović, Medović**; str. 29)

2	
---	--

51. Pozorno promotri slikovni prilog i odgovori na pitanja.

A) Kako se zove knez čije se ime spominje na slikovnome prilogu?

(**Muncimir, knez Muncimir**; str. 50)

2	
---	--

B) Kako se zove mjesto iz kojega potječe spomenik prikazan na slikovnome prilogu?

(**Uzdolje kod Knina, Uzdolje**; str. 50 – 51)

2	
---	--

ZADATCI POVEZIVANJA

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj lijevoga stupca poveži **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem desnoga stupca.

52. Svakoga navedenog papu povežite s godinama njegova pontifikata.

_____ Agaton	a) 640. – 642.
_____ Ivan IV. Dalmatinac	b) 678. – 681.
_____ Ivan X.	c) 914. – 928.

(b, a, c; str. 13 – 15)

3	
---	--

53. Svako navedeno poglavlje djela *O upravljanju Carstvom* poveži s njegovim naslovom.

_____ poglavlje 29.	a) <i>O Dalmaciji i narodima koji u njoj stanuju</i>
_____ poglavlje 30.	b) <i>O Hrvatima i pokrajini u kojoj sada stanuju</i>
_____ poglavlje 31.	c) <i>Rasprava o tematu Dalmaciji</i>

(a, c, b; str. 29 – 30)

3	
---	--

54. Svaki navedeni grad poveži s njegovim stranim imenom.

_____ Dubrovnik	a) Diadora
_____ Krk	b) Raguza
_____ Zadar	c) Vekla

(b, c, a; str. 30)

3	
---	--

55. Svakoga navedenog autora poveži s njegovim djelom.

_____ Georgije (Juraj) Cedren	a) <i>Epitome</i>
_____ Ivan Zonara	b) <i>Povijest prošlih vremena</i>
_____ Nestor	c) <i>Pregled povijesti</i>

(c, a, b; str. 32 – 33)

3	
---	--